

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง (กิจกรรมโคก หนอง นา โมเดล)

๒. ชื่อเจ้าของความรู้ นายโตมร รัตนน้ำหิน นักวิชาการพัฒนาชุมชน ปฏิบัติการ

๓. องค์ความรู้ที่ประสงค์ (เลือกได้จำนวน ๑ หมวด)

- หมวดที่ ๑ สร้างสรรค์ชุมชนพึ่งตนเองได้
- หมวดที่ ๒ ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล
- หมวดที่ ๓ เสริมสร้างทุนชุมชนให้มีธรรมาภิบาล
- หมวดที่ ๔ เสริมสร้างองค์กรให้มีขีดสมรรถนะสูง

๔. ที่มาและความสำคัญในการจัดทำองค์ความรู้ (อธิบายโดยละเอียด)

กระทรวงมหาดไทย มอบหมายให้กรมการพัฒนาชุมชน ได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจหลักของกรมการพัฒนาชุมชนคือ การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาผู้นำชุมชนและตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ ซึ่งการพัฒนาชุมชนให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ต้องให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน จึงต้องนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางให้การใช้ชีวิต ซึ่งเราในฐานะเจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน หรือเรียกว่าพัฒนากร ผู้มีความสำคัญและมีความใกล้ชิดกับประชาชน ต้องเข้าไปส่งเสริม สนับสนุน ชักจูง และให้ความรู้ แนะนำแนวทางการปฏิบัติ ในระดับครัวเรือน โดยกรมมอบหมายให้เรา มีเป้าหมายให้ทุกครัวเรือนปฏิบัติให้ได้อย่างน้อย ๓ เรื่อง ได้แก่ ๑) สร้างความมั่นคงทางอาหาร ๒) สร้างสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน ๓) สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

โดยกรมมีหนังสือสั่งการให้จังหวัดมอบหมายให้อำเภอดำเนินการสำรวจความสมัครใจราษฎรที่มีความพร้อม เข้าร่วมโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรม โคก หนอง นา โมเดล โดยให้หมู่บ้านละ ๑ ครัวเรือน อำเภอฟากท่าได้รับเป้าหมายจำนวน ๓๑ หมู่บ้าน ที่มีความพร้อมจะเป็นจุดตัวอย่าง โดยให้ระบุพื้นที่ดำเนินการประเภท ๑ ไร่หรือ ๓ไร่ หรือ ๕ไร่ นั้นพร้อมทั้งประสานกลุ่มเป้าหมายครัวเรือนต้นแบบจัดส่งเอกสาร หนังสือขอมอบ สำเนาเอกสารเกี่ยวกับที่ดินและอื่นๆ ให้จังหวัด รวบรวมส่งกรมและคัดเลือกประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการปรับปรุงพื้นที่ตามรูปแบบ โคก หนอง นา โมเดล ด้วยศาสตร์ของพระราชทาน อำเภอละ ๑ รายเพื่อเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรการพัฒนากสิกรรมสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง ณ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

๕. รูปแบบ กระบวนการ หรือลำดับขั้นตอน (อธิบายโดยละเอียด) (คะแนนเต็ม ๑๕ คะแนน)

๑. จังหวัดแจ้งจัดสรรให้อำเภอดำเนินการสำรวจความสมัครใจราษฎรที่มีความพร้อม เข้าร่วมโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรม โคก หนอง นา โมเดล โดยให้หมู่บ้านละ ๑ ครัวเรือน อำเภอฟากท่าได้รับเป้าหมายจำนวน ๓๑ หมู่บ้าน

๒. พัฒนาการผู้รับผิดชอบตำบล ศึกษา หาความรู้และทำความเข้าใจ รูปแบบกิจกรรมโคก หนอง นา โมเดล

๓. พัฒนาการประสานไปยังผู้นำชุมชนจัดประชุมประชาคมในพื้นที่หมู่บ้านของตนเองเพื่อคัดเลือกตัวแทนมีความพร้อม เข้าร่วมโครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรม โคก หนอง นา โมเดล หมู่บ้านละ ๑ คร้วเรือน

๔. พัฒนาการจัดทำเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือยินยอม ให้ใช้ที่ดิน บันทึกประชาคม ฯลฯ จัดส่งทะเบียนรายชื่อและเอกสารให้กับทางจังหวัด

๕. อำเภอคัดเลือกคัดเลือกประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการปรับปรุงพื้นที่ตามรูปแบบ โคก หนอง นา โมเดล ด้วยศาสตร์ของพระราชทาน อำเภอ ละ ๑ รายเพื่อเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรรมสู่ระบบเศรษฐกิจพอเพียง ฌ ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

๖. กรมฯแจ้งเป้าหมายที่ได้รับการจัดสรรจังหวัด ส่งให้อำเภอเพื่อเตรียมการรองรับ งบประมาณ ดำเนินการ

๖. เทคนิคในการปฏิบัติงาน (อธิบายโดยละเอียด) (คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน)

๑. ศึกษา หาความรู้การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรม โคก หนอง นา โมเดล ให้เข้าใจ ก่อนเพื่อที่จะได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง โดยศึกษาจากบุคคลที่ ทำ สำเร็จ หรือในองค์ความรู้ต่างๆที่มีอยู่ ทั้งจากแนวทางของกรมการพัฒนาชุมชน สื่อทางโซเชียล มีเดียต่างๆ

๒. นำองค์ความรู้ไปถ่ายทอดให้กับเป้าหมายโดย ใช้สื่อต่างๆ เช่น แผ่นพับ วรสาร สื่อต่างๆ เพื่อให้ เป้าหมายเข้าใจมากขึ้น

๓. ผู้นำชุมชนเป็นส่วนสำคัญอย่างมากในการขับเคลื่อนงานถ้าผู้นำเข้าใจงานมีองค์ความรู้งานก็จะ ประสบความสำเร็จ ฉะนั้นพัฒนาการต้องสนับสนุนองค์ความรู้ และทุกอย่างเพื่อให้งานออกมาดีที่สุด

๗. ปัญหาที่พบและแนวทางการแก้ไขปัญหา (อธิบายโดยละเอียด) (คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน)

๑. ความรู้การพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรม โคก หนอง นา โมเดล ไม่ได้รับการถ่ายทอด องค์ความรู้จากรวมฯโดยตรง อาศัยการศึกษาเอาเอง ค้นคว้า หาข้อมูลเอง ซึ่งแต่ละคนการเข้าใจก็จะแตกแยก ออกไปตามความเข้าใจของตนเอง

๒. เนื่องจากไม่เคยลงมือปฏิบัติจริงในกิจกรรม โคก หนอง นา เป็นแต่การศึกษาเอาจากทางทฤษฎี จากสื่อต่างๆ ทำให้สามารถขับเคลื่อนงานออกมาได้ไม่ดี

๓. กรมฯเร่งจัดสรรเป้าหมาย โดยกำหนดส่งรายชื่อเป้าหมายให้ระยะเวลาทำงานไม่ถึงสัปดาห์ ทำให้ ไม่ได้คร้วเรือนที่สามารถทำกิจกรรมได้อย่างแท้จริง และบางหมู่บ้านไม่มีคนเข้าร่วมกิจกรรมหรือ เข้าร่วมแต่ไม่มีที่ดินในการดำเนินกิจกรรม

๔. เมื่อกรมแจ้งการได้รับจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดแจ้งอำเภอปรากฏว่าไม่ตรงตามจำนวนที่ขอโครงการเข้าไปจริง ต้องเป็นหน้าที่ของพัฒนากรต้องไปอธิบายกับผู้ที่ไม่ได้รับการจัดสรรเป้าหมาย เพราะต้องการให้เป็นจุดเรียนรู้ในอำเภอทำให้ต้องกระจายพื้นที่ทำให้ครอบคลุมทั้งอำเภอ

๕. การขับเคลื่อนไม่มีแนวทางที่ชัดเจนจากกรม มีแต่เร่งดำเนินการให้เร่งหาเป้าหมาย

๘. ประโยชน์ขององค์ความรู้ (อธิบายโดยละเอียด) (คะแนนเต็ม ๒๕ คะแนน)

“โคก หนอง นา โมเดล” เป็นรูปแบบหนึ่งของการแก้ไขปัญหาเรื่องการจัดการน้ำ ที่กรมการพัฒนาชุมชน ได้นำพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล อดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ด้านการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ตาม แนวเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้บริหารจัดการน้ำ และพื้นที่ การเกษตร โดยมีการผสมผสานกับภูมิปัญญาพื้นบ้าน ให้สอดคล้องกัน ซึ่งเป็นผสมผสานเกษตรทฤษฎีใหม่ เข้ากับภูมิปัญญาพื้นบ้านที่อยู่อย่างสอดคล้องกับธรรมชาติในพื้นที่นั้นๆมนุษย์เป็นส่วนส่งเสริมให้มันสำเร็จเร็วขึ้น อย่างเป็นระบบ

ซึ่งเมื่อดำเนินการได้และสำเร็จจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ ต่อผู้ทำ ทั้งตนเอง ครอบครัว ชุมชน รวมถึงประเทศชาติต่อไป

หมายเหตุ เกณฑ์การพิจารณาคะแนนองค์ความรู้ตามเอกสารที่แนบ

แบบรายงานการถ่ายทอดองค์ความรู้

๑. ชื่อองค์ความรู้.....

๒. ชื่อเจ้าของความรู้/หน่วยงาน.....

๓. องค์ความรู้ที่บ่งชี้ (เลือกได้จำนวน ๑ หมวด).....

๔. กลุ่มเป้าหมายในการถ่ายทอดความรู้

- บุคคลในองค์กร.....
- กลุ่มภาคีการพัฒนา เช่น ผู้นำ อช. ฯลฯ ระบุ.....
- บุคคลภายนอกองค์กร ระบุ.....
- ประชาสัมพันธ์ ช่องทางต่างๆ ระบุ.....

๕. กระบวนการถ่ายทอด/สื่อ

.....
.....

๖. ภาพถ่ายกิจกรรม (๓-๕)

